

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 83/2009
20.11.2009

Asia: Virkasuhteen irtisanominen

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

A,

Virasto: Tutkimuslaitos

Päätökset, joihin haetaan oikaisua

Tutkimuslaitoksen irtisanomisilmoitukseksi otsikoitu päätös 13.11.2008, jolla A on irtisanottu virkasuhteestaan irtisanomisajan kuluttua tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä, jotka on käsitelty 19.9.2008 päättyneissä yt-neuvotteluissa.

Tutkimuslaitoksen päätös 23.2.2009, jolla tutkimusapulainen A:n virkasuhde on irtisanottu virkamieslain 27 §:n perusteella päättymään irtisanomisajan jälkeksen siten, että virkasuhteen viimeinen voimassaolopäivä on 31.8.2009. Päätöksessä on todettu, että se korvaa aiemmin 13.11.2008 päivätyn irtisanomis päätöksen.

Päätöksen perusteet:

Irtisanomisesta on käyty yhteistoimintaneuvottelut 8.9.2008 ja 19.9.2008. Neuvottelujen päätyttyä tutkimuslaitos on hankkinut ilmakemian laboratoriossa tehtävien kevyiden hiilivetyjen analyysijä tekevän tausta-asemalle sijoitettavan on-line mittauslaitteen, jonka toimintaa voidaan kontrolloida laboratorionasta käsin. Laitte sijoitetaan GAW-asemalle ja kahden viikkonäytteen sijasta laitteella pystytään seuraamaan myös hiilivetytyyppien lyhytaikaisia vaihteluita. Laitteen hankkiminen on johtanut A:n laboratoriossa tekemän kevyiden hiilivetynäytteiden analysointityön ja sitä valmistelleen työn loppumiseen.

Työnantaja on selvittänyt mahdollisuudet tarjota A:lle muuta hänen koulutustaan vastaavaa työtä tutkimuslaitoksessa. Sellaisia tehtäviä ei ole ollut laitoksessa avoimeksi eikä laitoksen tulosaluejohto muutoinkaan löytänyt laitoksesta tällaisia tehtäviä.

Oikaisuvaatimukset:

A on tutkimuslaitoksen 13.11.2008 päivättyyn irtisanomisilmoitukseksi otsikoi- tuun päätökseen kohdistamassaan oikaisuvaatimuksessaan vaatinut päätök- sen kumoamista.

Perusteet:

Päätöksen antaminen

A:lle annetussa irtisanomisilmoituksessa ei ole mainittu muun muassa sovel- lettuja lainsäädännöksiä, eikä sen yhteydessä ole toimitettu lainkaan oikaisuvaai- timusosoitusta. Kyseisessä ilmoituksessa ei ole myöskään mainittu tarkem- min, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun. Näin ollen on epäselvää, voidaanko tutkimuslaitoksen ylipäänsä katsoa antaneen virka- mieslain 53 §:ssä tarkoitettua muodollisesti lainmukaista päätöstä, jolla A olisi irtisanottu virkasuhteestaan.

Irtisanomisperusteet

Henkilöstön vähentämisestä aiheutuva kustannussäästö on niin vähäinen, ettei tätä voida viraston ja erityisesti virkamiehen olosuhteet huomioiden pitää irtisanomisen todellisena syynä. Irtisanomisen perusteeksi yhteistoimintame- nettelyn yhteydessä esitetty hiilivetyjen mittauslaitteen hankintakustannus on yli 60 000 euroa lisättynä arvonlisäveron määrällä. Lisäksi laitteen käyttämi- sestä aiheutuu vuosittaisia käyttökuluja. Nämä ovat moninkertaiset A:lle mak- settuun vuosipalkkaan verrattuna. Näin ollen toimenpiteestä ei aiheudu todel- lisiä kustannussäästöjä.

Liitteenä olevan tutkimuslaitoksen pitkäaikaisen ja nyt jo eläkkeelle jääneen viranhaltija B:n seikkaperäisestä kirjoituksesta ilmenee laitoksella vallitseva työilmapiiri erityisesti A:n työyksikössä ja henkilöstöasioiden hoidossa. Kirjoi- tusta voidaan pitää objektiivisena ja vahvana näyttönä siitä, että henkilöstö- hallinnollinen osaaminen laitoksessa on heikkoa. Tätä osoittaa osaltaan myös se menettely, jolla A:n irtisanominen on toteutettu. Irtisanomisen taustalla on siten kiistatta sellaisia syitä, jotka eivät liity mitenkään tuotannollisiin ja talou- dellisiin perusteisiin.

Uudelleensijoittaminen

Tutkimuslaitoksessa työskentelee noin 600 henkilöä, joten työtehtävien järjes- tely on periaatteessa helpompi toteuttaa kuin pienemmissä työyhteisöissä. Laitoksella on myös sellaisia tehtäväkokonaisuuksia, jotka soveltuvat myös vähemmän koulutetuille henkilöille, vaikkakin suurehko osa laitoksen tehtävis- tä edellyttääkin akateemista koulutusta.

Velvollisuus turvata henkilöstön palvelussuhteiden jatkuvuus korostuu tällaisessa tilanteessa, jossa on kysymys pitkän työuran tehneestä henkilöstä, jolla on vain vähän työvuosia jäljellä ennen henkilökohtaisen eläkeiän täyttämistä. A on työskennellyt laitoksella erilaisissa tehtävissä yli 30 vuoden ajan. A on tänä aikana aikaisemminkin joutunut ajoittain opettelemaan uusia työtehtäviä, joihin hän on yleensä nopeasti päässyt sisälle. Tästä on esimerkkinä hänen entisen esimiehensä C 8.9.2008 päivätty lausunto. A on ollut työyhteisössä pidetty ja luotettu jäsen, mistä on osoituksena liitteenä olevat kuusi A:n nykyisten ja entisten työtoverien lausuntoa. Liitteenä on edelleen laitoksen pääluottamusmiehen lausunto, jossa nimenomaisesti todetaan, että A:n uudelleensijoittaminen on mahdollista. Tätä on pidettävä painava näyttönä asiasta. Työntaja ei ole pystynyt luotettavasti osoittamaan, että A:lle olisi aktiivisesti edes etsitty muuta työtä tutkimuslaitoksesta.

Valtion virkamieslain 27 §:n säännös vastaa pitkälti työsopimuslain 7 luvun 3 §:n säännöstä. Asiassa tulee huomioida työtuomioistuimen päätös 2007-26, jossa katsottiin, ettei työnantajalla ollut asiallista ja painavaa syytä työntekijän työsuhteen irtisanomiseen tuotannollis-taloudellisilla perusteilla, kun otettiin huomioon työntekijän ikä ja 35 vuotta kestänyt työsuhte.

A on tutkimuslaitoksen 23.2.2009 antamaan irtisanomispäätökseen kohdistamassaan oikaisuvaatimuksessaan vaatinut päätöksen kumoamista.

A on perustellut oikaisuvaatimustaan edellä ensimmäisen oikaisuvaatimuksensa kohdista irtisanomisperusteet ja uudelleensijoittaminen ilmenevin tavoin. Tämän lisäksi oikaisuvaatimuksessa on todettu muun muassa, että tutkimuslaitoksen menettely A:n asiassa on ollut tutkittavana työsuojelupiirissä. Tämän hetkisen tiedon mukaan asia on edelleen selvitettävänä ja virkamieslautakunta voi tarvittaessa pyytää työsuojelupiiriltä asiasta lisäselvitystä hallintolain mukaisen virallisperiaatteen mukaisesti. A:n irtisanomiseen ovat vaikuttaneet hänen persoonaansa liittyvät syyt.

Vastineet:

Tutkimuslaitos on A:n ensimmäisen oikaisuvaatimuksen johdosta antamassaan vastineessa todennut muun ohella seuraavaa:

Muotovirhe

Tutkimuslaitos on oikaissut oikaisuvaatimuksessa väitetyn muotovirheen tekemällä A:n irtisanomisesta kirjallisen hallinnollisen päätöksen 23.2.2009 ja antamalla sen ja oikaisuvaatimusosoituksen A:lle tiedoksi 24.2.2009 postitettulla kirjeellä. Kyseinen päätös korvaa asiassa aikaisemmin tehdyn päätöksen.

Oikaisuvaatimuksessa väitettyä muotovirheellä ei ole ollut vaikutusta A:n oikeuksiin, sillä hän on toimittanut oikaisuvaatimuksen virkamieslautakunnalle säädettyssä määräajassa. Päätöksen perustelut eli irtisanominen työn loppumisen perusteella on ollut A:lle selvää ja asian perustuminen valtion virkamieslain 27 §:ään on oikaisuvaatimuksen perusteella ollut selvää A:n asiamiehelle.

Irtisanomisperusteet

Laitos on hankkinut automaattisen laboratorioanalyysilaitteen. Laitteen hankkiminen on johtanut A:n työn loppumiseen. Kuten myös luottamusmiehen virkamieslautakunnalle toimitetusta lausunnosta ilmenee, on selvää, ettei tähän työhön enää tarvita työntekijää. Laitteen hankkimisen ja irtisanomisen syy ei ole kustannussäästö, vaan työn loppumisen aiheuttaneen automatisoinnin perusteena on alan teknisen ja tieteellisen kehityksen mukana pysyminen. Laitteen hankinta perustuu YK:n alaisen Maailman ilmatieteen järjestön WMO:n tutkimuslaitokselle antamaan suositukseen. Kahden viikkonäytteen sijasta laitteella kyetään seuraamaan myös hiilivetytipoisuuksien lyhytaikaisia vaihteluita. Automaattisen analyysilaitteen avulla mittauksissa päästään tieteellisesti parempaan lopputulokseen. Laite tekee edellä mainitun analyysityön lisäksi muutakin analyysityötä, jota ei aiemmin voitu tehdä. Laite tulee toimimaan useiden vuosien, eikä vain yhden vuoden ajan. Kustannussäästöjä syntyy myös muista seikoista kuten kuljettamis- ja työterveyshuollon kustannuksista.

Irtisanomispäätös vastaa laitoksen linjaa. ICT-painoitteisessa toiminnassa automaatio on strategisesti välttämätöntä. Vuonna 2007 laitos kävi yt-neuvottelut ympäri Suomea sijaitsevien havaintoasemien automatisoinnista ja tähän liittyvästä henkilöstön vähentämisestä. Perusteena olivat tuotannolliset ja taloudelliset perusteet kuten havaintoverkon optimointi ja kustannussäästöt. Havaintoasemien automatisointi on suunniteltu tapahtuvaksi vaiheittain vuoden 2010 loppuun mennessä. Henkilötyövoimalla tehtävä havaintotyö on tähän mennessä ehtinyt vähentyä noin 15 henkilötyövuodella. Lukumääräisesti irtisanottuja on ollut noin 120.

A on käyttäytynyt työntäjän näkemyksen mukaan epäasiallisesti työpaikalla keväällä 2008, mistä syystä tutkimuslaitos antoi hänelle irtisanomisuhkaisen varoituksen. Työntäjän tiedossa on se, että A:n käsityksen mukaan varoitus oli aiheeton. Laitos olisi ollut valmis irtisanomaan A:n myös henkilökohtaisella perusteella, mikäli siihen olisi ollut aihetta.

A:lla ja laitoksella on ollut lisäksi erimielisyyttä muun muassa työajoista A:n osa-aikaisen virkavapauden aikana vuonna 2008. A on valittanut asiasta työsuojelupiiriin. Työsuojelupiiri ei ole löytänyt laitoksen toimenpiteistä mitään huomautettavaa.

Uudelleensijoittaminen

Tutkimuslaitos on selvittänyt mahdollisuudet tarjota A:lle muuta hänen koulutustaan vastaavaa työtä laitoksessa. Sopivia tehtäviä ei ole tullut avoimeksi eikä tämänhetkisten tietojen mukaisesti ole tulossa myöskään lähitulevaisuudessa. Asiaa tiedusteltiin nimenomaisesti laitoksen tulosaluejohdosta ja pääjohtajan esikunnasta kahteen otteeseen. Uusien työtehtävien etsimistä koskeva asia on käsitelty muun muassa tutkimuksen tulosalueen johtoryhmän kokouksessa. A:n koulutus- ja osaamistason omaavalle henkilölle on erittäin vaikea löytää uusia työtehtäviä laitoksen sisältä. Edes tavanomaisten toimistosovellusten perusosaaminen, mistä osaamisestaan A ei 9.1.2009 osannut suoralta kädeltä kertoa, ei yleensä riitä päteväyttämään laitoksessa esiintyviin vapaana oleviin työtehtäviin.

Tutkimuslaitos on A:n toisen oikaisuvaatimuksen johdosta antanut vastineen, joka vastaa sisällöltään laitoksen edellä esitettyä vastinetta.

Lisäselvitys

A on toimittanut virkamieslautakunnalle lisäselvityksenä jäljennöksen tutkimuslaitoksen 23.2.2009 antamasta uudesta irtisanomispäätöksestä, joka osoittaa, että aiempi irtisanomisilmoitukseksi otsikoitu päätös on lainvastaisena kumottava.

Vastaselitykset:

A on tutkimuslaitoksen ensimmäisen vastineen johdosta antamassaan vastaselityksessään todennut muun ohella seuraavaa:

Virkamieslautakunnan tulee käsitellä A:n irtisanomista koskeva asia yhtenä kokonaisuutena, pitäen lähtökohtana tutkimuslaitoksen viimeksi eli 23.3.2009 päiväämää hallintopäätöstä. Aiempi 13.11.2008 päivätty päätös on poistettava. Virkamieslautakunnan on todettava, ettei kyseisellä päätöksellä ole minikäänlaisia oikeudellisia vaikutuksia A:n virkasuhteeseen.

Pelkästään laitoksen tulosaluejohdolle ja pääjohtajan esikunnalle sähköpostitse lähetettyjä tiedusteluita avoimista tehtävistä ei voida pitää riittävänä uudelleensijoittamisvelvollisuuden täyttämisen kannalta. Työntekijän on toimittava asiassa aktiivisesti. Laitoksella on ollut muutoinkin aikaa varautua tilanteeseen vuosi tai kaksi etukäteen.

Laitoksessa työskentelee paljon A:n kanssa saman koulutustaustan omaavia henkilöitä, jotka on pystytty kouluttamaan tehtäviinsä työn ohessa tai hankitulla lisäkoulutuksella. A on laboratoriotyössään käyttänyt monia teknisiä analysointilaitteita ja ohjelmistoja, joiden käyttämiseen hän on saanut koulutuksen. A on myös aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut, että hänellä on riittävästi oppimiskykyä uusien asioiden ja työmenetelmien omaksumiseen. Laitoksen vastineessa oleva maininta siitä, ettei A:lla olisi minkäänlaista osaamista tavanomaisten toimistosovellutusten käyttämisestä, on paikkaansa pitämätön. A on käyttänyt pitkän työuransa aikana monenlaisia ohjelmistoja.

Laitoksen vastineessa esitetty havaintotoiminnassa tapahtunut automatisointiprosessi ei ole täysin verrattavissa nyt käsiteltävään tilanteeseen. Havainnontekijät ovat olleet työssä erilaisella sopimuksella ja työ on ollut heille vain lisäansion hankkimista.

Laitoksen esittämän työsuojelupiirin tarkastuskertomuksen antamisen jälkeen tutkimuslaitoksen työsuojeluvaltuutettu on kuitenkin antanut työsuojelupiirille täydennetyn lausunnon, jossa pidetään ilmeisenä, että työnantajan edustajien toiminnassa on ollut nähtävissä merkkejä epäasiallisesta ja leimaavasta suhtautumisesta A:han. Tämänhetkisen tiedon mukaan asia on edelleen työsuojelupiirissä selvittävänä edellä todetussa lausunnossa todetun lisäselvityksen vuoksi. Virkamieslautakunta pyytäneen hallintolain mukaisen virallisperi-aatteen mukaisesti työsuojelupiiriltä tarkempaa lisäselvitystä asiassa, mikäli katsoo sen tarpeelliseksi irtisanomisasian ratkaisun kannalta.

A on antanut tutkimuslaitoksen toisen vastineen johdosta vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain (750/94) 27 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan viranomaisella on oikeus irtisanoa virkamies, jos virkamiehen tehtävät tai viraston mahdollisuudet tarjota virkamiehelle tehtäviä suoritettaviksi olennaisesti ja muutoin kuin tilapäisesti vähenevät. Saman pykälän 4 momentin mukaan viranomaisella ei kuitenkaan ole oikeutta irtisanoa virkamiestä 1 momentissa säädetystä syystä, jos virkamies voidaan samassa virastossa ammattitaitonsa ja kykynsä nähden kohtuudella sijoittaa uudelleen tai kouluttaa uusiin tehtäviin taikka jos virka 5 §:n nojalla siirretään toiseen virastoon.

Tutkimuslaitoksen 13.11.2008 päivätty irtisanomisilmoitus

Hallintolain 50 §:n 1 momentin mukaan jos päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka ilmeisen vääriin lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe, viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

A on kohdistanut ensimmäisen oikaisuvaatimuksensa tutkimuslaitoksen 13.11.2008 päivättyyn irtisanomisilmoitukseksi otsikoituun päätökseen, johon ei oltu liitetty oikaisuvaatimusosoitusta. Tutkimuslaitos on korvannut kyseisen päätöksen 23.3.2009 päivätyllä uudella päätöksellä. Tutkimuslaitoksen on siten katsottava korjanneen päätöstään hallintolain 50 §:n 1 momentin mukaisesti ja tehneen asiassa uuden oikaisuvaatimuskelpoisen päätöksen. Näissä oloissa A:n ei voida katsoa olevan enää oikeussuojan tarpeessa sanottuun 13.11.2008 päivättyyn päätökseen nähden. A:n oikaisuvaatimus jätetään tämän päätöksen osalta tutkimatta.

Asiassa esitetty selvitys

Työsuojelupiirin 24.7.2008 päivätyn tarkastuskertomuksen mukaan A teki työsuojelupiirille selvityspyynnön, koska on kokenut tullessaan epäasiallisesti ja syrjivästi kohdelluksi esimiestensä, erityisesti D ja henkilöstöpäällikkö E:n taholta vuodesta 2007 lähtien. Tarkastuskertomuksen mukaan tarkastuksessa ei tullut esille seikkoja, joista olisi perusteltua antaa työntajalle kehotuksia.

Tutkimuslaitoksen työsuojeluvaltuutettu F on työsuojelupiirin tarkastaja G:lle osoittamassaan 27.8.2008 päivätyssä lausunnossa todennut perehtyneensä tutkimuslaitoksen laatimaan selvitykseen koskien A:n valitusta epäasiallisesta kohtelusta sekä B:n laatimaan selvitykseen ja lisäksi F on keskustellut A:n kanssa puhelimitse useampaan otteeseen kesä 2008 aikana. Lisäselvitysten valossa on ilmeistä, että työntajan edustajien toiminnassa on nähtävissä merkkejä epäasiallisesta ja leimaavasta suhtautumisesta. A:n ja hänen esimiehensä D:n välinen suhde vaikuttaa tulehtuneelta ja myös henkilöstöpäällikkö E:n suhtautumisessa on nähtävissä asenteellisuutta.

Tutkimuslaitoksen 1.9.2008 päivätyn kokousmuistion mukaan hallintojohtaja H antoi A:lle 1.9.2008 päivätyn työantajan ilmoituksen työajoista. Ilmanlaatu-yksikön päällikkö J totesi, että työajoista oli neuvoteltu A:n kanssa jo pitkään ja että työantajan päätöksen perustelut olivat tulleet esiin. Päätöksen perusteina ovat työturvallisuussyyt sekä osin myös työn ohjauksen tarve. A ilmaisi olevansa eri mieltä edellä mainituista perusteista sekä esitetyistä kellonajoista. Edelleen hallintojohtaja K antoi A:lle 29.8.2008 päivätyn yt-neuvotteluesityksen ja todettiin, että neuvottelut alkavat 8.9.2008. Samassa tilaisuudessa hallintopäällikkö K totesi, että työnantaja harkitsee varoituksen antamista A:lle hänen käytöksestään työpaikalla 15.4.2008. K kävi läpi kyseisen tilanteen. Työnantajan näkemyksen mukaan A oli korottanut ääntään useaan otteeseen työpaikkapalaverissa huomautuksista huolimatta ja huutanut kovaan ääneen esimiehelleen palaverin jälkeen sekä muutoinkin puhutellut esimiestään asiattomalla tavalla. A esitti näkemyksensä, ettei kyseinen tilanne ollut mitenkään epätavallinen tutkimuslaitoksessa. Keskustelun päätyttyä K antoi A:lle varoituksen ja totesi, että varoitus voi johtaa irtisanomiseen jo yhdenkin kerran jälkeen, jos moitittava menettely toistuu.

Tutkimuslaitoksen vanhempi suunnittelija, pääluottamusmies L:n 8.12.2008 päivätyn lausunnon mukaan automaattilla korvattavan tehtävän osalta asia on selvä eli siihen ei tarvita uutta henkilöä. Ottaen huomioon kuitenkin laitoksen tehtävien kokonaismäärään, ei ole uskottavaa, ettei A:lle löytyisi uudelleenkoulutuksen jälkeen muuta työtä. Huolimatta laitoksen tuottavuusohjelman henkilöstötavoitteista A:n uudelleensijoittaminen on mahdollista, koska kyse on pienestä euromäärästä henkilöstöbudjetissa. A:n palkkakustannus on noin yksi tuhannesosa koko laitoksen palkkamenoista. A on temperamenttinen ja räiskyvä persoona. On ollut aistittavissa, ettei laitoksen johto suvaitse poikkeavuutta eikä liian erilaisia mielipiteitä ja tämän vuoksi on myöskin aistittavissa, että tosiasiallisesti irtisanomisessa on kyse A:han henkilönä kohdistuvasta toimenpiteestä. Myös työsuojelupiiriin tehdyt valitukset, vaikkakaan eivät ole johtaneet toimenpiteisiin, ovat saattaneet edesauttaa työantajan ratkaisua. Tuotannollistaloudellista perustetta on käytetty lähinnä muodollisena syynä.

Tutkimuslaitoksen selvityksen mukaan A:n pohjakoulutuksena on keskikoulu. A on koulutettu laitoksessa radioaktiivisuusmittausten tekemiseen ja hän on aloittanut tässä työssä vuonna 1979. Työ on käsittänyt röntgenfilmien kehityksen, filttereiden tummuusluokitustyön, 18 mittausaseman filttereiden mittauksen sekä piirturin tulosteen seurannan ja piirturirullien analysointityön. A on edelleen koulutettu laitoksessa ilmakemian tutkimusapulaisen tehtäviin, joissa hän on työskennellyt vuodesta 1988 lukien.

A:n uudelleensijoittamista selvitettiin sähköpostitse laitoksen tulosaluejohdosta ja pääjohtajan esikunnasta kahdesti eli syys-lokakuussa 2008 ja helmikuussa 2009. Molemmilta tahoilta saatujen sähköpostiviestien perusteella A:lle ei ollut tarjota hänen osaamistaan vastaavaa uutta tehtävää. Asiaa on lisäksi 7.10.2008 päivätyn pöytäkirjan jäljennöksen perusteella käsitelty tutkimuksen tulosalueen kokouksessa, jossa kaikilla paikalla olleilla yksikönpäälliköiltä tiedusteltiin korvaavia tehtäviä A:lle, mutta millään yksiköllä ei ollut tarjota mitään hänen osaamisprofiilinsa sopivaa työtä.

Laitoksen esittämän 23.2.2009 päivätyn laitoksen intranetistä otetun tulosteen mukaan laitokseen on haettu suunnittelijaa ohjelmointitehtäviin sekä yhteys-

päällikköä lento- ja sotilassääpalveluun. Laitoksen selvityksen mukaan viimeksi mainitussa tehtävässä on kyse sähköisesti toimitettavien lento- ja sotilassään meteorologisten palvelujen asiakassuhteiden hoitamisesta. Muut haettavana olevat tehtävät ovat kansainvälisten järjestöjen tai vastaavien johtotai asiantuntijatehtäviä pääasiassa ulkomailla.

Edelleen tutkimuslaitoksen esittämien 15.1.2007 päivätyn yt-neuvotteluesityksen ja 7.2.2007 päivätyn yt-neuvottelupöytäkirjan mukaan laitoksessa on vireillä havaintoasemien automatisointi vuoden 2010 loppuun mennessä. Automatisoinnilla voi olla vaikutuksia havainnontekijähenkilöstön määrään, sillä henkilötyövoimalla tehtävä havaintotyö loppuisi. Vähentämisen kohteeksi arvioidaan joutuvan noin 205 henkilöä, joiden työn määrä vastaa noin 25 henkilötyövuotta.

Oikeudellinen arviointi

Tutkimuslaitos on oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla hankkinut automaattisen laboratorioanalyysilaitteen. Hankinnan johdosta A:n tutkimusapulaisen tehtävät laboratoriossa ovat kokonaisuudessaan loppuneet. A ei ole kiistänyt tätä selvitystä. A:n tehtävien loppumiseen tutkimuslaitoksessa on siten ollut olemassa tuotannolliset ja taloudelliset syyt. A:n irtisanomisen perusteeksi ei ole ilmoitettu virkamieslain 27 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaisesti henkilöstön vähentämisestä aiheutuvaa kustannussäästöä, vaan töiden loppuminen. Näin ollen virkamieslain 27 §:n 2 momentin 4 kohdan mukainen säännös ei tule asiassa harkittavaksi, eikä A:n irtisanomisesta mahdollisesti aiheutuvan kustannussäästön vähäisyydellä ole asiassa oikeudellista merkitystä.

A on katsonut tutkimuslaitoksen laiminlyöneen virkamieslain 27 §:n 4 momentissa säädetyn A:n uudelleen sijoittamis- ja kouluttamisvelvollisuuden. Tutkimuslaitos on selvityksensä mukaan tiedustellut kahteen otteeseen tulosaluejohdosta ja pääjohtajan esikunnasta mahdollisuutta A:n uudelleen sijoittamiseen. Asiaa on lisäksi käsitelty tutkimuksen tulosalueen kokouksessa. A ei ole edes väittänyt, että laitoksessa olisi ollut avoimena sellaisia tehtäviä, joihin hänet olisi voitu ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa uudelleen tai kouluttaa. Myöskään päluottamusmies L:n lausunnosta ei yksilöidä tällaisia tehtäviä. A:n ammattitaidosta, kyvystä, koulutuksesta ja aikaisemmista työtehtävistä sekä tutkimuslaitoksessa avoimena olevista tehtävistä ja rekrytointitarpeista esitetty selvitys huomioiden asiassa ei ole ilmennyt, että tutkimuslaitoksessa olisi sellaisia tehtäviä, joihin A voitaisiin ammattitaitoonsa ja kykyynsä nähden kohtuudella sijoittaa tai kouluttaa. Tutkimuslaitoksella on siten ollut laissa tarkoitettu oikeus A:n irtisanomiseen.

Asiassa on esitetty selvitystä, jonka perusteella tilanne A:n ja hänen esimiestensä välillä on ollut ennen irtisanomista ristiriitainen ja A:lle on annettu myös varoitus hänen käyttäytymisestään työpaikalla. Asiassa ei ole kuitenkaan esitetty yksiselitteistä ja luotettavaa selvitystä siitä, että irtisanomisperuste olisi alun perin ollut muu kuin tuotannolliset ja taloudelliset syyt.

Päätös

Virkamieslautakunta ei tutki A:n tutkimuslaitoksen 13.11.2008 päivättyyn irtisanomisilmoitukseen kohdistuvaa oikaisuvaatimusta.

Virkamieslautakunta on tutkinut A:n tutkimuslaitoksen 23.2.2009 päivättyyn irtisanomispäätökseen kohdistuvan oikaisuvaatimuksen ja hylkää A:n oikaisuvaatimuksen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Elina Ranz

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen ja jäsenet Kulla, Paanetoja, Äijälä, Isomäki, M. Nieminen ja Sipiläinen sekä varajäsen Kerkelä.